

Обраћање високог представника/специјалног представника ЕУ, Кристијана Шварц-Шилинга, на церемонији додјеле награда Инвеститор године за 2006. годину

Инвестиције доносе радна мјеста

Даме и господо,

Прије свега, дозволите да кажем да ми је велико задовољство бити са вама овдје вечерас, на овом заиста охрабрујућем догађају. Ово је позитивно за она предузећа којима се вечерас одаје признање за допринос економији ове земље. И позитивно је за Босну и Херцеговину у цјелини.

Зато ћу на почетку најприје и ја одати признање онима који ће вечерас бити награђени. Честитам вам на вашим успјесима и свему што сте дали овој земљи.

Сви присутни су веома свјесни чињенице да комерцијална улагања подстичу економски опоравак. Али, волио бих да моја вечерашња порука допре и даље од овог скупа.

Многи грађани у Босни и Херцеговини још увијек не схватају да инвестиције доносе радна мјеста.

Нама који смо вечерас овдје то је можда очигледно. Али, стотинама хиљада грађана, инвестиције се често не чине тако корисним. Доводе се у везу са приватизацијским преварама, са далеким и непознатим власницима над вриједним ресурсима, вишком радне снаге, те одсуством одговорности власника.

Таква ситуација се мора промијенити.

Мора се промијенити зато што је органима власти потребна шира подршка грађана за мјере које морају предузети како би повећали улагања. Зашто би бирачи подржавали настојања да се побољша пословно окружење, ако се не створи директна веза између тих настојања и нових радних мјеста?

Мора се, такође, промијенити зато што је инвеститорима потребно да грађани схвате и прихвате промјене, које су некада веома тешке, али неопходне када инвеститори покушавају преустројити предузеће.

Али, поред тога, органи власти морају схватити да се предузећа не могу развијати у неконкурентном пословном окружењу. Данас сам посјетио творницу Фолксваген у Вогошћи. Њихова порука је била сасвим јасна. Ова творница у Вогошћи мора се такмичити са другим Фолксвагеновим творницама – у Словачкој, Пољској, Њемачкој, те на многим другим мјестима.

Ако је творница у Вогошћи конкурентнија од других, она добија уговор за производњу резервних дијелова за друге творнице. Међутим, ако то није случај, уговор добија нека друга Фолксвагенова творница у другој земљи. А то значи мање радних мјеста у Вогошћи.

Управа Фолксвагена јасно ми је указала на то шта им је потребно да би се успјешно такмичили на тржишту, а то су, прије свега, брз и ефикасан правосудни систем, регулаторно окружење које ће омогућити правну сигурност, те досљедна макроекономска политика. Конкретно, то значи да судови морају бити адекватно оспособљени. То, такође, подразумијева усвајање, на примјер, државног Закона о облигационим односима,

те ефикасно спровођење имовинских закона. Значи да органи власти на свим нивоима морају координисати своје активности. Фолксваген ми је дао примјер, гдје су власти на различитим нивоима потпуно различито тумачиле исти члан у Закону о царинској политици.

Ово није прије свега политичко питање, већ питање практичне природе.

Драго ми је да су са нама вечерас овдје премијер Шпирић и министар вањске трговине Пухалац. Вјерујем да се може рачунати на нову владу да ће промовисати и спроводити мјере које ће учинити пословно окружење у БиХ конкурентнијим, привући улагања и створити нова радна мјеста.

Најбољи начин да се пренесе истина о позитивном утицају директних страних улагања јесте да се покаже колико је нових радних мјеста отворено захваљујући таквим улагањима. Наравно, то се не може прецизно утврдити, али вјерујем да ФИПА има могућност, на примјер, да направи процјене које ће указати на вриједност директних страних улагања, можда на тромјесечној основи, те да покаже колико је радних мјеста створено, односно осигурано као резултат ових улагања.

Ово је неопходна иницијатива, јер све док јавност уопште, а бирократе нарочито, не схвате кључну улогу директних страних улагања у стварању нових радних мјеста (већ се у неким ситуацијама чак потпуно противе таквим улагањима), Босна и Херцеговина ће и даље заостајати за својим сусједима у настојањима да привуче стране инвеститоре. Новац и радна мјеста ће отићи негдје друго.

Хвала.